

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การจัดเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์
(กรณีปัญหาระหว่างเทศบาลกับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดชัยภูมิ)

กรมปศุสัตว์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๖๐๔/๑๘๑๗๒ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งความเห็นเกี่ยวกับการจัดเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การจัดเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ (เรื่องเสร็จที่ ๒๗๗/๒๕๕๐) โดยวินิจฉัยให้เทศบาลตำบลค้อหงส์ เจ้าของสถานที่ตั้งโรงฆ่าสัตว์ เป็นผู้มีอำนาจจัดเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๗ มิใช่เทศบาลนครหาดใหญ่ เจ้าของโรงฆ่าสัตว์

จากผลของคำวินิจฉัยดังกล่าว ทำให้การพัฒนาโรงฆ่าสัตว์ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิหยุดชะงัก เนื่องจากเทศบาลเจ้าของโรงฆ่าสัตว์ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความเชื่อมั่นว่าหากลงทุนสร้างโรงฆ่าสัตว์หรือพัฒนาโรงฆ่าสัตว์แล้ว จะมีอำนาจจัดเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์หรือไม่ ซึ่งสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยภูมิได้ขอหารือเกี่ยวกับการจัดเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ ระหว่างเทศบาลเมืองชัยภูมิกับองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง เทศบาลตำบลผักปังกับองค์การบริหารส่วนตำบลผักปัง และเทศบาลตำบลแก้งคร้อกับองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสามหมอ แต่โดยที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มิได้กำหนดเงื่อนไขในการจัดเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ ว่าหน่วยงานใดเป็นผู้มีอำนาจจัดเก็บ ประกอบกับคำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นกรณีการวินิจฉัยปัญหาระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเทศบาลด้วยกัน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความถูกต้องชัดเจน กรมปศุสัตว์จึงขอหารือการจัดเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ ว่าระหว่างเทศบาลเจ้าของโรงฆ่าสัตว์ กับองค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าของพื้นที่ตั้งโรงฆ่าสัตว์ หน่วยงานใดเป็นผู้มีอำนาจจัดเก็บ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมปศุสัตว์ โดย มีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า การที่องค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นจะมีรายได้จากกรณีใด และมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเป็นเช่นใดนั้น ย่อมจะต้องพิจารณาจากกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายเฉพาะที่กำหนดเกี่ยวกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกฎหมายเฉพาะที่กำหนดเกี่ยวกับกิจการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าได้กำหนดรายละเอียดไว้เช่นใด ซึ่งหากกฎหมายเหล่านั้นได้กำหนดให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดแล้ว รายได้ดังกล่าวก็ย่อมตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

สำหรับกรณีของอาคารการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะที่กำหนดเกี่ยวกับกิจการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕^๑ แต่เฉพาะให้ผู้ที่จะประสงค์จะฆ่าสัตว์ในโรงฆ่าสัตว์ของราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องเสียอาคารการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ โดยมีได้บัญญัติไว้ให้ชัดเจนว่าให้รายได้จากอาคารการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ในกรณีเช่นนี้จึงต้องพิจารณาจากกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกฎหมายเฉพาะที่กำหนดเกี่ยวกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังเช่นที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้เคยให้ความเห็นไว้ในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การจัดเก็บอาคารการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ (เรื่องเสร็จที่ ๒๗๗/๒๕๕๐)^๒ เป็นหลักการไว้ว่าอาคารการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นเนื่องในการฆ่าสัตว์ที่เกิดขึ้นในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดให้จัดเก็บเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

กรณีตามข้อหารือนี้ แม้จะมีใช้ประเด็นปัญหาระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นเทศบาลด้วยกัน ดังเช่นที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้เคยให้ความเห็นไว้ก็ตาม แต่หลักการดังกล่าวก็ได้มีการบัญญัติรองรับไว้โดยชัดเจนเช่นเดียวกันในพระราชบัญญัติ

^๑ มาตรา ๑๕ ผู้ใดมีความประสงค์จะฆ่าสัตว์ให้แจ้งจำนวนสัตว์ที่จะฆ่า วันและเวลาที่จะดำเนินการฆ่าสัตว์ และชื่อของโรงฆ่าสัตว์ตามแบบที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และเสียอาคารการฆ่าสัตว์ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีเป็นโรงฆ่าสัตว์ของราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยราชการอื่นใดที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ให้เสียค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหลักฐานการรับแจ้งเป็นหนังสือให้แก่ผู้ที่จะประสงค์จะฆ่าสัตว์ โดยกำหนดวันและเวลาในการฆ่าสัตว์ดังกล่าวตามแบบที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

^๒ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การจัดเก็บอาคารการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๐๕๖๖ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๒๗๗/๒๕๕๐)

สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๗๔^๓ ที่กำหนดให้อาการการฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมรวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดเมื่อได้มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้วให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น เมื่อในกรณีนี้ปรากฏว่าโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล อาการการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการฆ่าสัตว์ในโรงฆ่าสัตว์ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๑

^๓มาตรา ๗๔ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อาการการฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมรวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ ทั้งนี้ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดเมื่อได้มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้วให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น